

EEN TUIN VOL
**BIJEN EN
VLINDERS**

PAGINA 5

VERDUURZAMEN
MET DE
VERZILVERLENING

PAGINA 8

VERDUURZAMEN ALS
BEDRIJF
OF ORGANISATIE

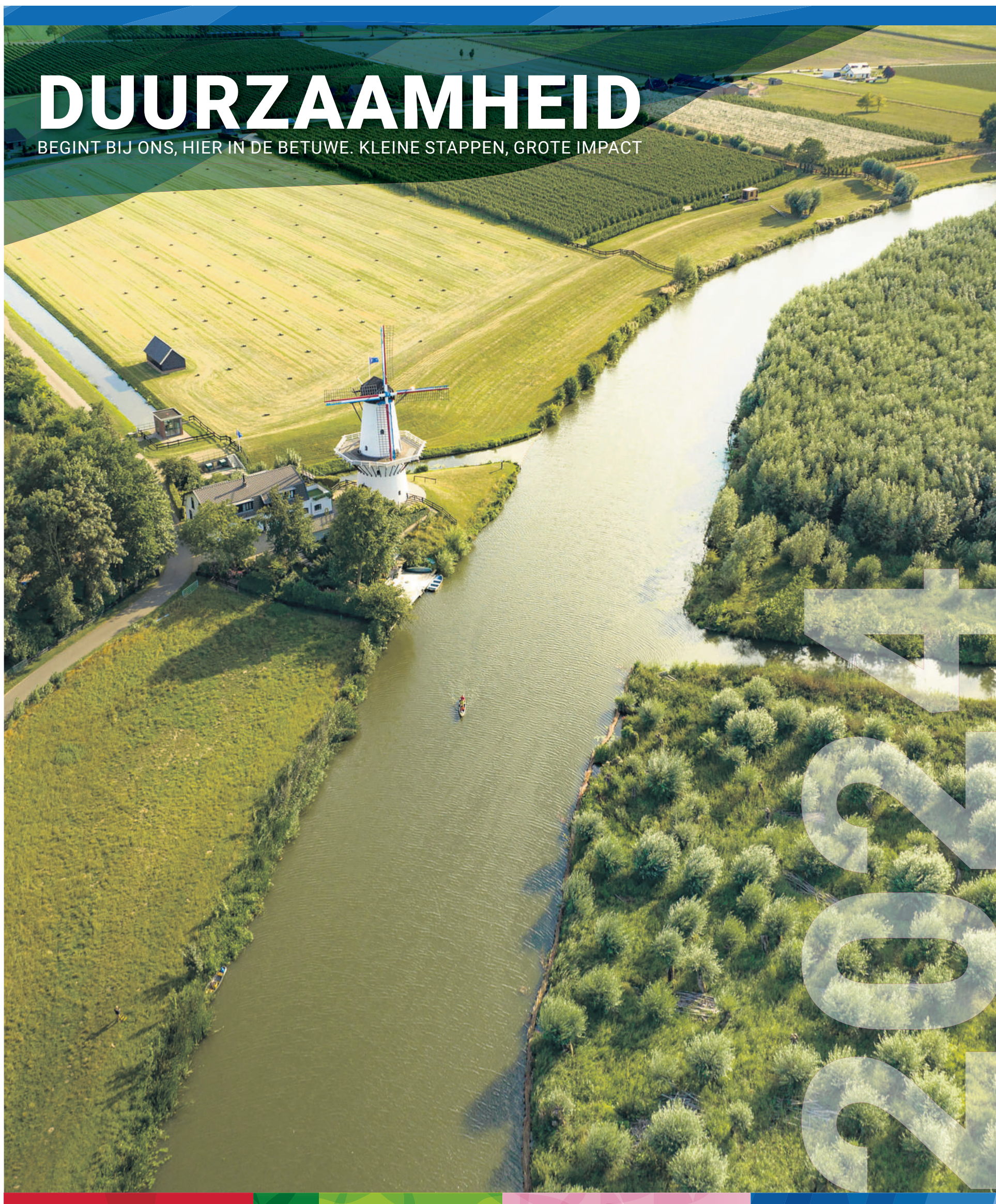
PAGINA 11

DE
**ZWERFAFVAL-
BRIGADE**

PAGINA 13

DUURZAAMHEID

BEGINT BIJ ONS, HIER IN DE BETUWE. KLEINE STAPPEN, GROTE IMPACT

***We hadden de wind mee...
en zo is er in tien jaar tijd
iets heel moois gegroeid.***

U kent Betuwewind misschien als 'die coöperatie van windmolens'. Wat begon bij twee windparken, is inmiddels veel meer dan dat. Onze coöperatie is nu een brede beweging met zeven molens, een snellaadplein, een voedselbos en nog vele projecten en ideeën op het gebied van duurzame energie en biologische landbouw.

Zoals ons nieuwe initiatief Bosakker Waardenburg. Op het 17 hectare grote perceel combineren we natuurvriendelijke biologische akkerbouw en natuurontwikkeling.

Ons Duurzaamheidsfonds geeft aan ruim dertig projecten in de regio een financiële bijdrage. Aan de BouwBoeren bijvoorbeeld: die ontwikkelen biobased bouwmaterialen van vezelrijke gewassen. Of EnergieVitaal, een sociaal dienstencentrum dat iedereen laat meedoen in de energietransitie.

Zo zie je maar wat een beetje wind en veel inzet kan opleveren: een duurzame Betuwe. Voor ons allemaal.

Doe je mee? Kijk op [Betuwewind.nl](https://www.betuwewind.nl).

Betuwewind
Iedereen wint!

Joke van Vrouwerff met Klimaatburgemeester Willemijn en de Junior Klimaatburgemeester 2024

ENERGIENEUTRAAL IN 2050

“ We zijn de fruitgemeente van Nederland, met een grote agrarische sector, die moet kunnen blijven groeien en bloeien ”

We staan met elkaar voor een grote uitdaging. Sinds ik wethouder geworden ben in 2022 is mij dat steeds meer duidelijk geworden. En die uitdaging kunnen we alleen samen aangaan. Met elkaar de schouders eronder!

Voor u ligt de Duurzaamheidskrant. Duurzaamheid, iets waar we allemaal niet meer omheen kunnen, maar waarvan het soms vaag is wat we er precies mee moeten. In deze krant denken we met u mee. Wat zijn de uitdagingen, hoe lossen we ze op en hoe betalen we dit? Zo kunnen we met elkaar zorgen dat we onze huizen kunnen blijven verwarmen en dat we op een duurzame manier kunnen blijven ondernemen. Dat vraagt om denken in kansen en het zoeken met elkaar naar innovatieve oplossingen. Als gemeente staan wij aan de lat om te onderzoeken wat er mogelijk is. Hier in gemeente West Betuwe hebben we te maken met een uitgestrekt gebied. We leven samen in 26 dorpen en stadjes.

In deze krant kunt u voorbeelden terugvinden van mensen die er met elkaar de schouders onder zetten om vooruit te kijken en te gaan onderzoeken wat er kan. We hebben een gebied waar de Linge en de Waal doorheen stroomt.

“ Kunnen we de kracht van het water inzetten? ”

En hoe kunnen we de warmtestromen gebruiken om met de warmte die overblijft huizen op te warmen? Hoe kunnen we onze huizen en bedrijven zo aanpassen dat we klaar zijn voor de toekomst? En hoe kunnen we u daar als gemeente bij ondersteunen.”

In deze krant vertalen we de uitdaging waar we voor staan, naar concrete stappen om met elkaar te zetten. Zodat bij iedere stap die we met elkaar moeten zetten de weg een stukje duidelijker wordt. Zodat we in 2050 niet alleen energieneutraal zijn, maar ook in een fijne leefomgeving wonen en met plezier kunnen blijven ondernemen.

Joke van Vrouwerff
Wethouder Platteland en Duurzaamheid

COLOFON

UITGAVE VAN:
Gemeente West Betuwe
I: www.westbetuwe.nl
T: 0345 - 72 88 00

CONCEPT EN REALISATIE
ETT Media

I: www.ettmedia.nl
T: 050 313 76 00

OPLAGE
22.400 exemplaren

TEKST- EN BEELDREDACTIE
Gemeente West Betuwe
Elles Reusen
Levien Vermeer

VORMGEVING
VDS Crossmedia

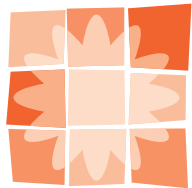
DRUK
Mediahuis Noord, Leeuwarden

Juli 2024

Overname van artikelen is alleen toegestaan mits de gemeente West Betuwe hier toestemming voor heeft gegeven.

De gemeente West Betuwe is niet aansprakelijk voor fouten en/of omissies in deze krant.

solar
comfort

solarcomfort.nl

OOK
VOOR
THUIS

WORD ZELF ENERGIELEVERANCIER

Genereer duurzame energie met uw eigen zonnepanelen en sla het op op uw eigen batterij. Voor eigen gebruik en handel op de onbalansmarkt. Voor particulier en zakelijk gebruik.

- Efficiënt gebruik van uw opgewekte energie
- Onafhankelijk van het net
- Betrouwbaar in toevoer
- Duurzame investering in hernieuwbare energie
- Groeimogelijkheid bij beperkte aansluiting
- Schaalbaar door modulaire oplossing

Maximaliseer uw zonne-energie:
sla het op en gebruik het later!

Voor meer informatie over ons Energie Management Systeem
kijk op onze website: www.solarcomfort.nl/batterijopslag

Bij GTC woon & Kado in Meteren hebben wij een ruime keus aan regentonnen. Eikenhouten, kastanje houten of kunststof we hebben het allemaal! Ook de accessoires zoals een kraantje, overloop of pomp zijn bij ons te verkrijgen. Wij kijken graag met u mee naar de mogelijkheden en helpen u met passend advies.

Waarom een regenton?

Regenwater is gratis en bevat geen kalk; dus goed voor de plantjes! Zelfs een auto wassen met regenwater is een goed idee, of de ramen van uw huis! Het is milieuvriendelijk en zo is er minder belasting voor het riool. Maar het staat ook nog eens mooi in de tuin!

Kijk op onze website: www.gtc-bv.nl voor ons assortiment. Of bezoek ons in de winkel aan Rijksstraatweg 47B in Meteren.

Wij zijn geopend op dinsdag t/m vrijdag van 10.00 uur tot 17.00 uur en op zaterdag van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Trees for All

Plant nu een boom voor later!

Jaarlijks verdwijnen er netto 10 miljard bomen. De gevolgen hiervan voor mensen, dieren en het klimaat zijn rampzalig. Want bomen zijn een onmisbare bron van leven.

Trees for All investeert in een groene en gezonde aarde door nieuw bos te planten en bestaande bossen te beschermen. Dit doen wij in Nederland en in de tropen. We zijn opgericht in 1999 en hebben sindsdien al miljoenen bomen voor je geplant. Ook zijn we de enige stichting in Nederland met CBF keurmerk waar CO2 compensatie mogelijk is in duurzame bosprojecten.

Plant 1 boom hier, 1 boom daar

Wil je bijdragen aan meer bos? Dat kan via ons 1-2-tree programma. Voor elke boom die je in Nederland plant, doneer je ook een boom aan één van onze buitenlandse bosprojecten. Voor €12,50 plant je al twee bomen!

Meteen planten? Ga naar www.treesforall.nl

HOE BESPAART U OP WATER? INWONERS LIONNE EN ALBERT HEBBEN EEN TUIN VOL BIJEN EN VLINDERS

Het #WestBetuweWarmtOp ervaringsverhaal van Albert en Lionne inclusief praktische tips voor je eigen biodiverse tuin.

Madeliefjes, libellen, boterbloemen en zelfs een goudhaantje. Wethouder Joke van Vrouwerff genoot van alle bloemen, bijen en vlinders die ze zag tijdens haar bezoek aan de biodiverse tuin van Lionne van Drunen en Albert Vliegthart in Ophemert. "Naast een mooi schouwspel, verhoogt het onze comfort en scheelt het ook in de energiekosten", vertelt Albert.

TEGELS ERUIT, PLANTEN ERIN

Met de Pasen was er vanuit de gemeente een plantenactie om tuinen te vergroenen. Dit is onderdeel van het NK Tegelwippen. Lionne ging al eerder aan de slag.

Tijdens de Week van Ons Water in oktober 2023 heeft Lionne van Drunen in De Knop een lezing gegeven over hoe zij, mede met gemeentesubsidies, haar tuin water-vriendelijk heeft gemaakt en heeft omgetoverd tot een paradijs voor vogels en insecten.

Ter voorbereiding hierop kwam wethouder Van Vrouwerff persoonlijk langs om haar tuin te bekijken en daarmee aandacht te vragen voor minder steen en meer groen in tuinen. "Het lijkt wel op de tuinen van eerder: natuurlijk en authentiek. Een tuin waar ik van houd. Van mij hoeft het niet zo strak. Zelf heb ik de Linge als mijn achtertuin. En ook dat verveelt nooit. Er is altijd wat te zien. We vergeten soms om goed om ons heen te kijken. Ons te verwonderen over wat er allemaal onder onze neus gebeurt", vertelt de wethouder.

SUBSIDIE OM TE VERGROENEN

Gemeente West Betuwe stimuleert haar inwoners om hun tuin water-vriendelijker te maken, om op die manier weersextremen op te vangen. Zoals zware regenbuien of juist droogte. Daarom is de subsidie 'klimaat, water en riolering' in het leven geroepen, bijvoorbeeld voor het vergroenen van de tuin. Zo hebben Lionne en Albert subsidie ontvangen voor de regenton, het uitgraven van de vijver, tegel eruit, groen erin en begroeiing (bomen).

HITTESTRESS VERMINDEREN

Samen met haar vriend Albert Vliegthart, auteur en een bekende ecoloog op het gebied van vlinders, beleeft Lionne veel plezier in het vergroten van de biodiversiteit in hun tuin. Dit hebben ze gedaan door een betere waterberging te realiseren en hittestress te verminderen. Enthousiast vertelt ze: "Wij zijn nu 1 jaar aan het inventariseren hoeveel dieren en planten we in onze tuin zien die hier van nature voorkomen. Dit zijn al 500 soorten: van spontaan opkomende inheemse planten tot en met insecten zoals nachtvlinders en vogels. Dat vinden wij al een goede score voor 1 jaar."

WATER VASTHOUDEN

Een extra voordeel: meer groen houdt niet alleen water vast; het is ook mooier, verkoelender tijdens hete zomerdagen en versterkt de biodiversiteit. Waterbehoud en water vasthouden is ontzettend belangrijk. Meer variatie is ook minder overlast. "Je hebt minder overlast van water, van warmte, van kou en van beestjes. Wij hoeven onze tuin nauwelijks te besproeien en toch is ons gras vaak fris groen", vertellen Lionne en Albert.

HANDIGE TIPS

Extra mooi is dat je er geen groene vingers of grote tuin voor nodig hebt. Met een paar planten kun je al het verschil maken. Vergroenen is dus voor iedereen weggelegd. Zeker met de beschikbare subsidieregelingen en door het toepassen van de handige tips die Lionne heeft gedeeld. Samenvattend: zorg voor meer variatie, tuinier

niet te netjes, laat wat delen liggen, vang regenwater op en bewater hier de planten mee en vergeet niet te genieten van al het natuurschoon om je heen. Maak je tuin dus ook hoosbui- en hitteproof.

TIPS VAN LIONNE

- Gebruik ook inheemse planten
- Benut (on)kruid als bodembedekkers
- Pas de planten aan op de bodemsoort
- Plant bloemen met verschillende bloeitijden
- Gebruik bloemen van verschillende types en met verschillende bloemdieptes
- Maai niet te vaak, voer af en, slingerend maaien, laat delen staan
- Laat (een deel van) de gevallen bladeren liggen en uitgebloeide planten staan in de winter
- Alleen besproeien met regenwater, wees niet te bang dat planten het te zwaar hebben, maak gras niet lui

INFORMATIE VAN DE GEMEENTE

Het klimaat verandert. Soms gaat het hard regenen en dan is het weer voor langere tijd droog. Heftige regenbuien leiden tot wateroverlast. Inspelen op deze klimaatverandering en goed omgaan met water kan de overheid niet alleen. Daar hebben we u bij nodig! Inspelen op klimaatverandering is makkelijker dan u denkt! Met kleine aanpassingen in en om het huis of bedrijf kunt u al veel bereiken.

Tips voor zelf duurzaam doen:
www.westbetuwe.nl/zelf-duurzaam-doen
#WaterbewustWestBetuwe

Ik wil mijn woning
verduurzamen...

Maar hoe kom ik er achter welke maatregelen mij het meest opleveren?

Met je persoonlijk Woningdossier
wordt het duidelijk!

Met je Woningdossier krijg je direct een persoonlijk advies voor de beste maatregelen om jouw woning te verduurzamen. Zo krijg je snel inzicht in:

- wat die maatregelen je kosten en wat ze besparen
- voor welke subsidies jij in aanmerking komt
- en het helpt je ook nog eens bij het aanvragen van offertes.

Een eigen Woningdossier bespaart je veel tijd en zoekwerk en is gratis.

Let op: Er is met ingang van
17 juni een extra subsidie
in West Betuwe beschikbaar.

Ga naar EnergieLoketWestBetuwe.nl/Woningdossier
en maak je eigen dossier aan.

ENERGIELOKET
West Betuwe

EnergieLoket West Betuwe is niet commercieel en een initiatief van de gemeente West Betuwe.

BESPAAR OOK OP ENERGIE

GEMEENTE WEST BETUWE KOMT MET EXTRA SUBSIDIE OM WONING TE ISOLEREN

Woningeigenaren in de gemeente West Betuwe met een energielabel D, E, F of G kunnen nu gebruik maken van een nieuwe subsidie om de woning te isoleren. Hierdoor wordt de woning comfortabeler en de energierekening lager.

De subsidie van het Nationaal Isolatie Plan (NIP) kan gebruikt worden voor het isoleren van gevel, dak, vloer/bodem, zolder/vlieringvloer en voor glas- en deurisolatie.

NU OOK BESCHIKBAAR VOOR DOE HET ZELF

Opvallend is dat deze subsidie nu ook beschikbaar is voor Doe Het Zelf. Hierdoor kunnen huiseigenaren die zelf de klus uitvoeren ook gebruik maken van de subsidie, als ze daarvoor in aanmerking komen.

De subsidie geldt voor maatregelen die vanaf 1 januari 2023 zijn uitgevoerd en loopt tot en met 31 december 2026. Belangrijk om te weten is dat de subsidiepot een limiet heeft; als het maximale bedrag bereikt is, wordt de regeling vroegtijdig gesloten. Geïnteresseerden worden aangemoedigd om snel een subsidie te reserveren, ook voordat de isolatieklus wordt uitgevoerd. Aan het reserveren van subsidie zitten geen verplichtingen verbonden. De maximale NIP-subsidie is € 1.330,-.

MAAK EERST EEN WONINGDOSSIER AAN

Om in aanmerking te komen voor de subsidie, moet eerst een persoonlijk Woningdossier worden aan-

gemaakt. Dit geeft een goed inzicht in de geschikte maatregelen van de woning, wat ze kosten en wat ze besparen. Daarna kan met Energieloket West Betuwe gebeld worden om de mogelijkheden van de subsidie te bespreken en eventueel te reserveren.

ENERGIELOKET WEST BETUWE HELPT

Voor alle vragen en hulp bij het aanvragen kunnen woningeigenaren terecht bij Energieloket West Betuwe. Kijk voor meer informatie: www.energieloketwestbetuwe.nl/nip of bel met 0345 – 50 40 12.

Ook voor Doe Het Zelfers

ISDE SUBSIDIE OOK NOG STEEDS BESCHIKBAAR

Naast deze nieuwe NIP subsidie is het ook nog steeds mogelijk om gebruik te maken van de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE). Voor isolatie kan deze subsidie gecombineerd worden met de NIP-subsidie.

WAT IS DE INVESTERINGSSUBSIDIE DUURZAME ENERGIE EN ENERGIEBESPARING (ISDE) EN WAT KAN IK ER MEE?

Woningeigenaren kunnen subsidie aanvragen voor woningisolatie (glas, dak, vloer, muur, gevel), duurzame energieopwekking (zonneboiler of warmtepomp), elektrisch koken en voor aansluiting op een warmtenet.

LEES MEER:

www.energieloketrivierenland.nl/
en zoek op 'investeringssubsidie'

LANGER THUIS WONEN EN HUIS VERDUURZAMEN MET DE VERZILVERLENING

Volgens Koos van Steenis hebben zijn vrouw Jannie en hij het echt getroffen met hun huis en de buurt. "We hebben het hier zo goed. Eigenlijk alles wat we nodig hebben is gelijkvloers, we hebben een prachtig uitzicht en de supermarkt en het medisch centrum zitten om de hoek. Wat dat betreft kunnen wij hier nog jaren blijven wonen. Alleen de stookkosten rezen de pan uit. Nu we via de gemeente met een Verzilverening zonnepanelen hebben aangelegd, is dat probleem ook opgelost. We krijgen zelfs geld terug."

Koos en Jannie wonen sinds 6 jaar in Asperen. "Hiervoor hebben we 46 jaren heerlijk gewoond in Herwijnen, maar de tuin werd ons te groot. Toen we hier gingen wonen hebben we alles meteen gelijkvloers gemaakt. We zijn vooral blij met de grote woonkamer, want hierdoor kunnen we met onze kinderen en kleinkinderen bij elkaar zitten. We hebben 10 kinderen met aanhang en 100 klein- en achterkleinkinderen. Op 1 januari zijn ze bijna allemaal nog hier geweest om ons een gelukkig nieuwjaar te wensen", vertelt Jannie trots.

VERWARMEN WOONKAMER

Maar zo'n grote woonkamer is natuurlijk niet snel warm gemaakt. "Toen de energieprijzen zo enorm stegen, werd het voor ons al snel te duur. Eerst probeerden we het op te lossen met de open haard, maar ik was de hele dag hout aan het slepen. Dat werd mij al snel te zwaar. Daarom kwamen de zonnepanelen in beeld", zo legt Koos uit. "Eerst wilden we deze huren, maar toen hoorden we via de gemeente over de Verzilverening, waarmee we tegen lage kosten geld konden lenen om de zonnepanelen zelf te kopen. Met huur ben je altijd

meer geld kwijt dan als je zelf koopt, dus dat leek ons wel wat."

"We kunnen hier nog jaren heerlijk samen wonen"

inwoner Koos van Steenis

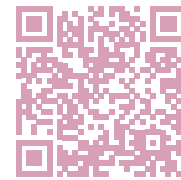
HULP VAN DE GEMEENTE

Gelukkig heeft de gemeente ons enorm bij de aanvraag geholpen. Want omdat wij niet goed met de computer kunnen omgaan, ging dat bij ons helemaal verkeerd. Zonder de hulp van de gemeente waren we er nooit uitgekomen en hadden we nu geen zonnepanelen gehad. Ze zijn zelfs persoonlijk bij ons langs gekomen. Wij zijn daar de gemeente heel dankbaar voor. Nu genieten we

sinds ruim een jaar heerlijk van een warm huis dankzij onze zonnepanelen en krijgen we zelfs nog geld terug. Ik kan de Verzilverening dus aan elke senior aanraden. Het geeft ook een vertrouwd gevoel dat de lening via de gemeente loopt. Wij hebben alles wat ons hartje begeert en kunnen hier nog jaren heerlijk samen wonen, zonder extra vaste lasten."

VRAAG OOK VERZILVERLENING AAN

Veel mensen op leeftijd willen graag in hun eigen vertrouwde omgeving blijven wonen. De gemeente West Betuwe stimuleert het langer thuis wonen door middel van een zogenaamde 'Verzilverening'. Hiermee kunnen senioren vanaf 58 jaar tegen lage kosten geld lenen om de eigen woning te verduurzamen. Koos en Jannie van Steenis hebben zonnepanelen geplaatst. Ook het verplaatsen van de slaapkamer of badkamer naar de begane grond en het plaatsen van een traplift zijn bijvoorbeeld mogelijk.

U KUNT VIA DEZE WEBSITE DE LENING AANVRAGEN:

www.westbetuwe.nl/toekomstbestendig-wonenlening

GEMEENTE
**WEST
BETUWE**

#WestBetuweWarmtOp

INWONER JAAP OVER

TOEKOMSTBESTENDIG WONEN LENING

Je huis verduurzamen kan een flinke investering zijn. Inwoner Jaap Burggraaf uit Geldermalsen maakte daarom gebruik van de Toekomstbestendig wonen lening om zijn huis energiezuinig te maken.

“In de zomer krijgen we geld terug op onze energierekening”

HOE BEN JE OP HET SPOOR GEKOMEN VAN DE TOEKOMSTBESTENDIG WONEN LENING?

Ik was op de hoogte van het bestaan van duurzaamheidsleningen, en tijdens het googelen kwam ik al snel uit op de Toekomstbestendig wonen lening op de site van gemeente West Betuwe.

WAAROM BESLOTEN JULLIE GEBRUIK TE MAKEN VAN DE TOEKOMSTBESTENDIG WONEN LENING?

In mei 2022 kochten wij een jaren zeventig woning aan

de Lingedijk. Bij het plannen van een nieuwe indeling kozen we ervoor het huis te strippen, en vonden we het de moeite waard energiebesparende maatregelen te nemen. Eerst dachten we de kosten daarvan via de

hypotheek te kunnen regelen, maar omdat de rente ineens omhoog schoot, bleek de gemeentelijke lening tegen 1.6% rente voordeliger.

HOE IS HET AANVRAAGPROCES VERLOPEN?

Met één persoon als aanspreekpunt verliep het heel soepel, en nadat onze aanvraag in behandeling genomen was, werd deze ook snel goedgekeurd. Ik had voorafgaand aan de lening-aanvraag offertes opgevraagd, dus we wisten precies wat we wilden, en konden een goede inschatting van de kosten maken.

WAT IS HET RESULTAAT VAN DE GEREALISEERDE DUURZAAMHEIDSMATREGELEN?

Met de lening hebben we een warmtepomp aangeschaft, spouwmuur- en vloerisolatie aan laten brengen en dertien zonnepanelen laten plaatsen. Daarnaast hebben we, buiten de lening om, met eigen geld de ramen vervangen met HR++ glas. Dat heeft zich deze zomer vertaald in een negatieve energierekening. We krijgen dus geld terug, terwijl we een vrijstaand huis hebben, met een woonoppervlak van 140 vierkante meter.

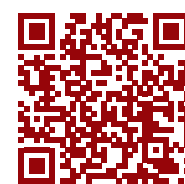
TIPS VAN JAAP

Check je eigen aannames bij het Energieloket West

Betuwe. Wij dachten dat we niet volledig van het gas af zouden kunnen, maar niets bleek minder waar. Dus we hebben nu een volledig elektrische warmtepomp in plaats van een hybride, die trouwens een veel langere levertijd heeft. Je hebt ook niet veel ruimte nodig, want een warmtepomp heeft het formaat van een flinke vriezer. Buiten is nog een plekje nodig ter grootte van een uit de kluiten gewassen airco.

Behalve de gemeentelijke lening, is er ook de ISDE-Rijkssubsidie (Investeringsubsidie Duurzame Energie). Daarbij worden de door jezelf voorgefinancierde maatregelen achteraf vergoed. Er zijn wel voorwaarden aan verbonden, maar ik adviseer: neem de tijd daarvoor, en zoek het uit.

Let ook eens op de verhouding waarde van je huis en de schuld op je hypotheek. Bij ons kwam die door de gemeentelijke lening onder een bepaald percentage, waardoor de bank je hypotheekrente-percentage gunstiger afstelt.

SCAN VOOR MEER INFORMATIE OVER DE TOEKOMSTBESTENDIG WONEN LENING:

www.westbetuwe.nl/toekomstbestendig-wonenlening

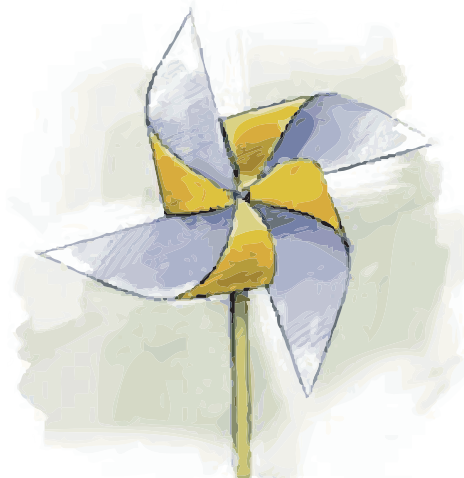
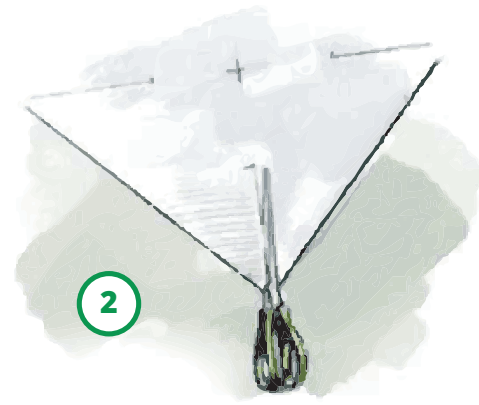
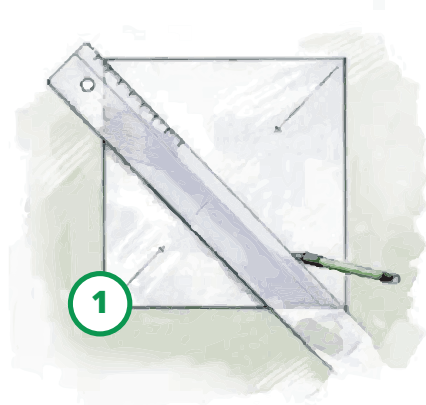

MAAK JE EIGEN WINDMOLEN VAN AFVAL!!

- een stuk stevig, vierkant papier. Dit mag karton zijn, maar je moet het nog wel kunnen vouwen.
- een liniaal, potlood en schaar;
- een kopspeld of een ander dun voorwerp met een puntje zoals een satéprikkertje;
- een recht stevig takje, satéprikker of iets anders dat als stokje kan dienen;
- een kurk o.i.d. waar je in kan prikken.

1 Zorg ervoor dat het papier precies vierkant is. Leg je liniaal schuin over het papier en trek van de ene naar de andere hoek een lijn. Doe hetzelfde tussen de twee overgebleven hoeken. Maak met de kopspeld gaatjes in de hoeken, precies zoals in het voorbeeld.

2 Knip daarna elke hoek in tot aan het streepje in het voorbeeld.
LET OP! LAAT 1 CM RUIJTE OVER.
Buig de vier hoeken met de gaatjes erin, één voor één naar het midden. (Niet platvouwen!) Zo nodig kun je de hoekjes met een beetje lijm in het midden vastmaken. Duw de kopspeld door de gaatjes en door de achterkant van het papier heen. Steek de kopspeld daarna in de bovenkant van het limonaderietje. Niet te hard aandrukken, want dan kan de molen niet draaien. Je kunt ook een kurk op een lange satéprikker duwen en de speld daarin steken.

KLAAR IS JE WINDMOLEN! BLAAS ER TEGENAAN OF HOUD HEM IN DE WIND.

HOE KAN IK VERDUURZAMEN ALS BEDRIJF EN ORGANISATIE?

LENING BRACHT BIJ HEROVINA BALLETTJE OM TE VERDUURZAMEN AAN HET ROLLEN

“We wilden 120 zonnepanelen op het dak van ons clubgebouw plaatsen om het energieverbruik flink te verminderen en moesten daarvoor ook het dak zelf vernieuwen. We hadden daar als voetbalvereniging geen liquide middelen voor, maar dankzij de gemeente konden we een lening afsluiten met een hele lage rente. Daarmee kwam voor Herovina het balletje om te verduurzamen aan het rollen”, vertelt penningmeester Walter Kornet.

“We investeren flink om van Herovina één van de groenste verenigingen uit de gemeente te maken. Ons doel is om in 2030 volledig energieneutraal te zijn. De eerste aanleiding hiervoor was de sterke stijging van de energiekosten”, vertelt Kornet. “We moesten opeens 1000 euro per maand meer aan energiekosten betalen. Dat is erg veel voor een vereniging, we moesten dus snel een oplossing bedenken. Al snel kwamen we op zonnepanelen uit, maar kwamen er ook meteen achter dat we daarvoor eerst het dak zelf nog moesten vernieuwen om deze ‘zonnepaneel gereed’ te maken.”

GUNSTIGE LENINGSVORM

Kortom een behoorlijke investering waar voetbalvereniging Herovina financiering voor moest vinden. Kornet: “We hadden wel wat geld achter de hand voor noodgevallen, maar dat was niet voldoende.” Tijdens zijn zoektocht naar financiering heeft de penningmeester ook contact gelegd met de gemeente West Betuwe. “Zij hadden ook al het kostenprobleem gezien waar verenigingen zoals wij tegenaan liepen en waren om die reden een gunstige leningsvorm aan het uitwerken om verduurzaming aan te moedigen. Dat kwam voor ons dus erg goed uit. We hebben, zodra de gemeenteraad akkoord ging, alle documenten aangeleverd en binnen 3 maanden hadden we de lening tegen een laag rentepercentage geregeld. Het kost ons nog geen 500 euro per maand”, verduidelijkt Kornet. Inmiddels is het dak

vernieuwd, zijn de zonnepanelen gelegd en bespaart de voetbalvereniging flink op energie.

“Hoe die lening in elkaar zit was zo gunstig, dat we niet eens meer verder hebben gekeken. Het levert ons zelfs geld op omdat we nu meer besparen. Meteen doen, zou ik zeggen”

*Walter Kornet – penningmeester
Voetbalvereniging Herovina*

WARMTEPOMPEN EN LEDVERLICHTING

Daarnaast maakt Herovina ook gebruik van de BOSA-subsidie voor sportaccommodaties, waardoor zij nog meer verduurzamingsmaatregelen hebben kunnen doorvoeren. “Zo zijn we ook overgegaan op warmtepompen en ledverlichting en hebben we alle energivretende lampen en oude radiatoren verwijderd”, vertelt Walter Kornet enthousiast. “Door de voordelige maatschappelijke vastgoed lening is voor ons als voetbalclub het balletje om te verduurzamen dus letterlijk en figuurlijk gaan rollen. Met al deze initiatieven heb ik er het volste vertrouwen in dat we ons doel gaan halen om in 2030 volledig energieneutraal te zijn.

Hiermee kunnen we al onze 400 leden zo lang mogelijk laten genieten van ‘het spelletje’ en met name van de planeet.”

Vraag ook lening verduurzaming maatschappelijk vastgoed aan. Eigenaren van maatschappelijke vastgoed (sportaccommodaties, religieuze gebouwen en gemeenschapshuizen) kunnen in de gemeente West Betuwe gunstig lenen om hun pand en terrein te verduurzamen.

U KUNT VIA DEZE WEBSITE DE LENING VERDUURZAMING VOOR MAATSCHAPPELIJK VASTGOED AANVRAGEN:

www.westbetuwe.nl/lening-verduurzaming-voor-maatschappelijk-vastgoed

OVERIGE SUBSIDIES VOOR BEDRIJVEN EN ORGANISATIES

Naast de maatschappelijk vastgoedlening zijn er nog meer subsidies beschikbaar voor u als bedrijf of organisatie.

KIJK VOOR MEER SUBSIDIES OP:

www.westbetuwe.nl/subsidies-en-leningen

Penningmeester Walter Kornet wil met v.v. Herovina in 2030 volledig energieneutraal zijn.

Een passende
laadoplossing
voor iedereen!

Zoekt u een laadoplossing voor uw huis? Wij u adviseren u graag welke oplossing het best bij uw unieke situatie past.

U kunt bij Ecoleon terecht voor:

- ✓ Hoge kwaliteit laadoplossingen uit de regio West Betuwe
- ✓ Persoonlijk advies en begeleiding voor de beste laadoplossing bij u thuis
- ✓ Installatie inclusief bestrating en meterkastaanpassingen
- ✓ Jarenlang zorgeloos laden
- ✓ Uitstekende service

Meer weten?

Bel naar 0345 - 820 391 en vraag naar Jaap Bolt, of ga naar onze website www.ecoleon.nl

**Samen maken we van
afval weer nieuwe
producten**

Doe ook mee! Bekijk hoe je meedoet op:
www.rivierenlandgeeftdoor.nl

Een initiatief van de acht Avri-gemeenten

Specialist in isolatie

We kunnen ons voorstellen dat je graag een zo optimaal mogelijk wooncomfort ervaart. Wist je dat Isolatie hier een hele grote rol in speelt? Zelfs als je woning al gedeeltelijk geïsoleerd is kunnen wij je helpen aan net dat beetje extra, denk hierbij aan o.a. de tussenvloer, kruipruimte of de spouwmuur. Nu met extra subsidiemogelijkheden!

Persoonlijk contact vinden wij erg belangrijk. Op deze manier kunnen we simpelweg een heldere offerte opstellen die aan jouw (financiële) wensen voldoet. Komen wij binnenkort bij jou langs voor een kennismaking en vrijblijvend adviesgesprek?

Vink Isolatie Culemborg
Tel. 0345 - 47 66 11
info@vic-isolatie.nl

almn
mensen maken leasing

Private Lease ook iets voor jou?

Autorijden zonder verrassingen. Dat kunnen we je garanderen. We bewijzen het graag aan je met onder andere een laag eigen risico, minder gereden kilometers terug op je rekening en altijd vervangend vervoer.

Heb je vragen? Bellen of liever mailen, wij zijn altijd bereikbaar. Leaseadviseurs Remco en Sharona staan voor je klaar.

Skoda Kamiq
€379
60 mnd en
10.000 km p.j.

Citroën ë-C3
€389
60 mnd en
6.000 km p.j.

Duurzaam rijden

Dan praten we natuurlijk over een elektrische auto. Op onze website vind je een aantal populaire modellen.

Wist je dat je alleen dit jaar nog kunt profiteren van de subsidie op een elektrische auto? Bij een nieuwe leaseauto is dit wel € 2.950!

Vraag vrijblijvend een offerte aan!

privatelease@almn.nl 0344-638066

HOE KOMEN WE AF VAN AL DAT ZWERFAFVAL?

Zwerfafval is voor veel inwoners een doorn in het oog. Wilt u een handje meehelpen? Sluit u dan aan bij een zwerfafvalbrigade.

WAT IS EEN ZWERFAFVALBRIGADE?

Een zwerfafvalbrigade is een lokale groep inwoners, die regelmatig zwerfafval in hun dorp opruimt. Samen zetten zij zich in voor een schone omgeving. De invulling is vrijblijvend. Ze mogen zelf weten waar en wanneer zij aan de slag gaan. Bij iedere brigade is er een coördinator. De gemeente West Betuwe helpt u bij het opzetten van een brigade en faciliteert met hesjes, handschoenen, knijpers en vuilniszakken. Ook zijn er mogelijkheden voor een afvalpas voor de ondergrondse container of een rolcontainer op eigen terrein.

AANSLUITEN BIJ DE ZWERFAFVALBRIGADE

In alle kernen van de gemeente zijn zwerfafvalbrigades actief. Dus ook bij u in de buurt. Wilt u meer informatie? Of aansluiten bij een bestaande brigade?

SCAN DE QR-CODE:

www.westbetuwe.nl/zwerfafvalbrigade

3 TIPS: VOORKOM ZWERFAFVAL

TIP 1:

Beperk zelf je afval: neem je eigen boodschappentas mee, gebruik een hervulbaar waterflesje en neem een eigen afsluitbare beker mee voor koffie of thee.

TIP 2:

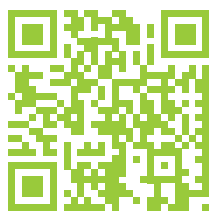
Gooi afval, ook kleine dingen zoals kauwgom, sigarettenpeuken of tissues, altijd in een openbare vuilnisbak. Of neem afval als flesjes mee naar huis en lever het daarna gescheiden in, zodat het gerecycled kan worden.

TIP 3:

Winkels en horeca zoals supermarkten, sportkantines en snackbars zijn verplicht om de omgeving van hun zaak schoon te houden. Ligt er veel rommel, dan kun je ze dus vragen om het op te ruimen.

HOE LAAD IK MIJN AUTO OP AAN HUIS?

Inwoners zonder eigen oprit kunnen een laadpaal in de openbare ruimte aanvragen. Dit kan via www.westbetuwe.nl/duurzaam-vervoer.

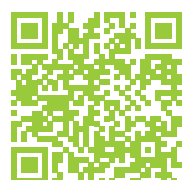
NIEUW IS HET PLAATSEN VAN KABELGOOTTEGELS

Sinds dit jaar is het ook mogelijk om kabelgoottegels te plaatsen. Dit zijn betontegels met een sleuf. In de sleuf komt de oplaadkabel voor het oplaadpunt. De tegel is afgedekt met een rubberen flap en past in een stoep.

Door het plaatsen van de tegel ligt de laadkabel verzonken in de stoep. Het leggen van een kabel, kabelmat of snoer los in de openbare ruimte is verboden.

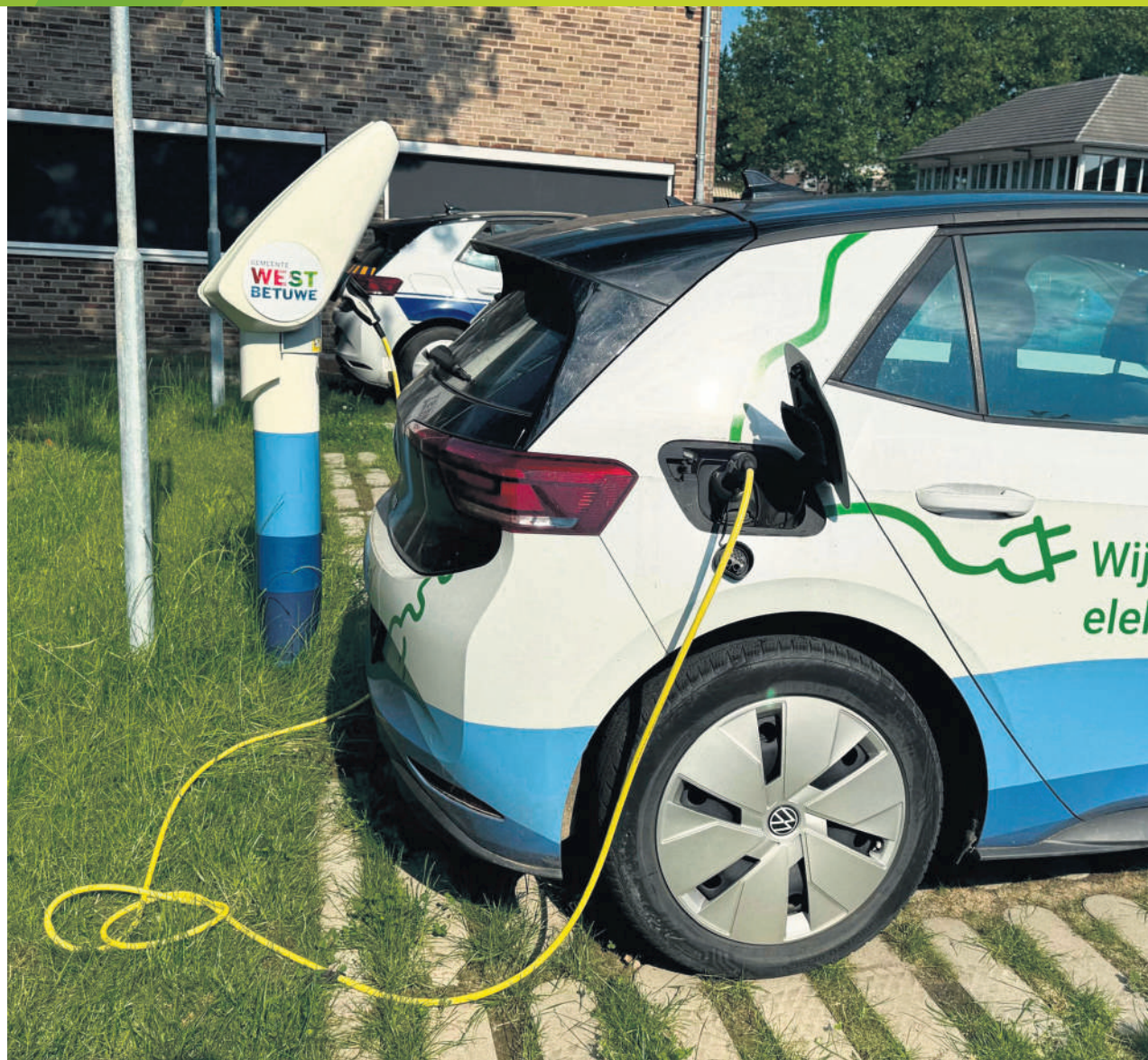
De kosten voor het aanleggen van de kabelgoottegels zijn afhankelijk van de te overbruggen afstand maar bestaan uit:

- 180 euro kosten arbeid
- 100 euro administratieve kosten
- Ongeveer 45 euro per kabelgoottegel, 30 bij 30 centimeter

SCAN VOOR MEER INFORMATIE EN AANVRAGEN:

www.westbetuwe.nl/kabelgoottegel-voor-oplaadpunt

Isoleren? Als je handig bent, vraag je nu subsidie aan!

Heb je een slecht geïsoleerde woning? Of je nu zelf handig bent of niet, dit is je kans om subsidie te ontvangen voor het isoleren van je woning.

Waarom NU isoleren?

- Meer comfort: koel in de zomer, warm in de winter
- Lagere energierekening
- Nu tijdelijk éxtra subsidie voor de isolatieklus

Wees er snel bij: op = op

Kijk snel op
EnergieloketWestBetuwe.nl/nip
voor alle voorwaarden en hulp bij het
aanvragen.

Je kunt ook bellen: 0345 - 50 40 12

ACTIVITEITEN VANUIT DUURZAAM WEST BETUWE

ZOMERVAKANTIE: DUURZAME ACTIVITEITEN IN WEST BETUWE

VOOR KINDEREN VAN 8-18 JAAR: WORD JIJ OOK JUNIOR KLIMAATBURGEMEESTER?

SLUIT JE AAN BIJ DE TOEKOMSTCLUB ALS KLIMAATBURGEMEESTER

Vind jij het leuk om je in te zetten voor de toekomst van de planeet aarde? Meld je dan aan als junior-klimaatburgemeester en ga aan de slag in onze toekomstclub.

GeoFort heeft sinds 2024 een toekomstclub met als doel: in ieder dorp in de gemeente een klimaatburgemeester. Dit kan iedereen zijn, maar het leukste is om deze functie door kinderen te laten vervullen.

Aanmelden en meer informatie:

www.geofort.nl/klimaatburgemeesters

www.duurzaamwestbetuwe.nl/agenda2

MEEDENKAVOND LOCAL FOR LOCAL

DENK JE MEE OVER ONZE EIGEN ENERGIEGEMEENSCHAP RIVIERENLAND?

Op woensdagavond 28 augustus om 19.30 uur organiseren de samenwerkende Energiecoöperaties in Rivierenland een meedenkavond. Onderwerpen zijn:

- Energie delen binnen onze gemeenschap; Wat is de ideale energiemix en wat betekent dat voor de deelnemers; Hoe ga je om met schaarste, een tekort aan stroom?
- Prijs lokale energiecontracten; Welke contracten zijn er en wat bieden we aan?
- Hoe zorgen we ervoor dat deelnemers zich inzetten om zoveel mogelijk gelijktijdigheid te realiseren?

AANMELDEN: Je kan je aanmelden via www.duurzaamwestbetuwe.nl/agenda/meedenkavond-local-for-local

REPAIR CAFÉ GELDERMALSEN

Zaterdag 31 augustus kun je weer langskomen bij het Repair Café in De Pluk in Geldermalsen tussen 11.00 – 15.00 uur. Het advies is om vooraf een afspraak te maken.

Dus heb jij nog kapotte spullen liggen, zoals bijvoorbeeld een koffiezetapparaat, lamp, stofzuiger, heggenschaar, ventilator of weegschaal? Of is het lusje van je favoriete spijkerbroek losgeschoten of zit er een scheur in je broek? Kom dan gerust langs.

Meer informatie: www.duurzaamwestbetuwe.nl/agenda/repair-cafe-31-08

COLLEGE WARMTEOPSLAG IN BATTERIJEN

Op dinsdagavond 10 september organiseert Duurzaam West Betuwe weer een college. Dit keer is het de beurt aan TNO wetenschapper Ruud Cuypers. Dit is van 20.00 - 22.00 uur bij Stichting Stroomhuis Neerijnen. Inloop met koffie/thee om 19.30 uur.

Hij geeft een lezing over de mogelijkheid van warmteopslag, een belangrijke ontwikkeling die bijdraagt aan de energietransitie.

Aanmelden en meer informatie:

www.duurzaamwestbetuwe.nl/agenda/college-warmteopslag-in-batterijen

ACTIVITEITEN VANUIT HET ENERGIELOKET

Via het Energieloket Rivierenland zijn diverse webinars te bekijken, voor als het even wat minder lekker weer is. Over zonnepanelen, ventileren, isoleren, het dichtmaken van gaten en kieren en je kan meedoen met de Energie Bespaar Challenge.

www.energieloketrivierenland.nl/activiteiten

GRATIS WEBINAR: STARTEN MET ZONNEPANELEN

Zonnepanelenexpert Jeroen van Agt maakt je wegwijs in de wereld van zonnepanelen. Heeft jouw woonhuis een dak, maar weet je niet of je er wel of niet goed aan doet om panelen te laten plaatsen? Volg dan dit webinar: www.energieloketrivierenland.nl/activiteiten/gratis-webinar-starten-met-zonnepanelen-3

WAT GAAN WE BESPREKEN?

- Is jouw dak geschikt? Schaduw, ligging etc.
 - Kosten en opbrengsten
 - Verschil tussen verschillende zonnepanelen
- Als je je aanmeldt krijg je een bevestigingsmail met een link naar de uitzending en kan je het webinar bekijken.

ENERGIE BESPAAR CHALLENGE: KOST JE NIETS, BESPAART VEEL!

Zo gemakkelijk gaat het! Je zult versteld staan hoeveel je kunt besparen met kleine aanpassingen in je gewoonte.

WAT LEVERT DEZE CHALLENGE JE OP?

Een lagere energierekening! Op de meest verrassende plekken kun jij energie besparen. Je kan je hier aanmelden en meteen starten: www.energieloketrivierenland.nl/activiteiten/energiebespaar-challenge

WAT KUN JE VERWACHTEN?

Je krijgt iedere dag een mail, 2 weken lang. Iedere mail bevat een tip die je gemakkelijk en snel kunt toepassen. Sommige tips komen je bekend voor of voer je misschien al lang uit. Waarschijnlijk blijven er nog genoeg over om ergens opnieuw energie te kunnen besparen!

GEMEENTE WEST BETUWE

WENST JE EEN HELE FIJNE ZOMER!

ACTIVITEITEN DUURZAAMHEID GEMEENTE WEST BETUWE

Abonneer je op de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van aankomende activiteiten.

www.westbetuwe.nl/nieuwsbrief-gemeente-west-betuwe

Samen op weg naar één energie-gemeenschap Rivierenland

Een lokaal energiecontract

Het is tijd voor lokale stroom tegen een lokale prijs

Wil je ook deel uitmaken van een vernieuwend energiesysteem dat écht om jou draait? We maken samen de overstap naar een duurzamere toekomst en die begint in Rivierenland, bij jou in de buurt!

Waarom zou je meedoen?

Omdat het tijd is voor verandering! Ons huidige energiesysteem is ingewikkeld en onvoorspelbaar, maar dat hoeft niet zo te zijn. Samen bouwen we aan een energiesysteem waarin we lokale, duurzame energie benutten voor onze gemeenschap. Geen onnodige schakels, geen onnodige kosten. Gewoon betaalbare energie die klopt, voor jou en je burens.

Hoe doen we dat?

Door samen te werken, samen energie op te wekken, en samen energie te gebruiken. We investeren samen in lokale energiebronnen zoals zonneparken en

windmolens, en leveren die energie weer rechtstreeks aan onszelf. Zo bepalen we samen de prijs, en houden we het simpel en transparant.

Wat zijn de voordelen voor jou?

Je hebt meer invloed op je energiekosten, je ondersteunt de lokale gemeenschap én je draagt bij aan een duurzame toekomst geen zorgen meer over grote prijsschommelingen of onbetrouwbare leveranciers. Samen maken we het verschil, voor een eerlijkere en groenere wereld. Doe je mee?

OM | nieuwe energie

De energie coöperaties in Rivierenland vormen samen met ruim 80 andere energie coöperaties om | nieuwe energie, het groenste energiecollectief van Nederland. Samen wekken we 100% duurzame energie op in de eigen buurt van onze klanten. Groene energie, maar dan totaal anders. Bij ons staan de klanten

namelijk aan het roer, want ook om | nieuwe energie is een coöperatie zonder winstoogmerk.

Kenmerkend voor alle projecten is dat ze altijd eigendom zijn van burgers zelf. Met elkaar werken we toe naar een model waarbij we op een slimme manier en tegen een eerlijke prijs energie kunnen leveren aan elkaar. Wij geloven dat lokale binding daarbij cruciaal is. 'Samen' is het toverwoord in onze organisatie."

Wat zeggen de klanten?

Op de vraag of Pauline een lokaal energiecontract ziet zitten antwoordt ze met een volledig ja. Zij wil ook graag meewerken om haar energieverbruik zo goed mogelijk af te stemmen op de momenten dat deze wordt opgewekt, bijvoorbeeld midden op de dag als de zon schijnt of als het waait. De energie die dan verbruikt wordt komt van lokale bronnen en is goedkoper dan de energie die van elders moet worden ingekocht.

Meer weten? Neem contact op met je lokale energiecoöperatie.

Het Local4Local project wordt uitgevoerd met de Topsector Energiesubsidie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

